

KIIDJÄRVE KÜLA ARENGUKAVA

2014-2019

Kiidjärve 2013

SISUKORD

Sissejuhatus	2
1. Küla hetkeolukorra kirjeldus.....	2
1.1 Asukoht	2
1.2 Küla ajalooline taust	3
1.3 Küla elanikkond	3
1.4 Küla looduslike olude kirjeldus	4
1.5 Küla majanduse hetkeseis	5
1.6 Küla taristu kirjeldus	5
1.6.1 Tehniline taristu	5
1.6.2 Sotsiaalne taristu	6
2. Muu üldine teave piirkonna kohta	7
3. Küla SWOT analüüs.....	7
4. Küla arengu visioon ja tegevused selle saavutamiseks.....	8
4.1 Elukeskkond ja taristu.....	9
4.2 Külakogukonna toimimine	9
4.3 Küla ettevõtlus	10
5. Tegevuskava ja eelarve	10
6. Arengukava jälgimine ja hindamine	10
7. Arengukava muutmine ja uuendamine	10

Lisa 1 Arengukava 2006-2011 analüüs

Lisa 2 Kiidjärve küla asukoha kaart

Lisa 3 RMK Aegviidu – Ähijärve matkaraja kirjeldus

Lisa 4 Vääriselupaigad

Sissejuhatus

Käesolev Kiidjärve küla arengukava on koostatud aastateks 2014– 2019 ning on eelmise 2006-2011 aastate arengukava jätk ja Kiidjärve küla kogukonna nägemus tulevikust. Arengukavas planeeritakse Kiidjärve küla arengut, käsitledes piirkonna probleeme ja nende võimalikke lahendusi.

Arengukava sisaldab küla lühikese iseloomustuse, eelisarendatavad valdkonnad, tegevuskava nende saavutamiseks, eeldatavad ohud ning hinnangud tegevuskava täitmiseks. Arengukava koostamise eesmärgiks on nii külasisesele kui ka väljapoole suunatud (vald, maakond, teised külaseltsid) koostöö arendamine.

Antud arengukava koostamise protsess algas ettepanekuga avaldada oma mõtteid eelmise 2006-2011 arengukava alusel. Sellele järgnes küla töörühma koosolek, millel arutati saabunud muudatusettepanekuid. Esimesel suurel külakoosolekul 2010. aasta novembris, arutati küla peamisi probleeme ja võimalusi ning tulevikuperspektiive, valiti ka arengukava koostamise töörühm. Töörühm koosseisus : Inge Kalle, Tõnu Trikkant, Krista Pikk, Leili Treiman, Aivar Kottise, Ain Vool, Lissi Vool, Katrin Peil, Reeta Kimask töötas välja visiooni külaelust 2010. aastal, valis eelisarendatavad valdkonnad ning arengustrateegiad. Töörühm sai kokku 2011.aasta jaanuaris ja siis uuesti 2013.aasta novembris. Küla arengukava kinnitati seltsi üldkoosolekul 29.05.2014.

Kiidjärve küla arengukava lähtub Eesti Vabariigi õigusaktidest, Põlva maakonna planeeringust ning arengukavast ja Vastse-Kuuste valla arengukavast.

.

1. Küla hetkeolukorra kirjeldus

1.1 Asukoht

Kiidjärve küla asub Põlva maakonnas Vastse-Kuuste vallas. Kiidjärve küla on oma 17000 ha (17 km²) pindalaga Vastse-Kuuste valla üks suuremaid külasid. Põhjast lõunasse on küla 8 km pikk ja idast läände ligi 5 km.

Kiidjärve küla külgneb – läänest Vastse-Kuuste valla Valgemetsa,

- edelas Vastse-Kuuste valla Koorvere,
- kagust Põlva valla Taevaskoja,
- idast Põlva valla Valgesoo,
- kirdest Ahja valla Akste,

- põhjast Ahja valla Ahja,
- loodest Vastse-Kuuste valla Padari

küla maadega. (vt. *Kiidjärve küla asendiplaan lisa 1*)

Kiidjärve asub vallakeskusest Vastse- Kuustest 8 km, maakonnakeskusest Põlvast 15km , Tartust 40 km kaugusel.

Küla koosneb järgmistest alaküladest: Kassiorg, Mõisa, Järveküla, Visseküla, Väikeküla, Lükoküla, Jaamaküla ja Maarja küla.

1.2 Kiidjärve küla ajalooline taust

Kohaliku kodu-uurija Lemming Rootsmäe andmetel oli Kiidjärve varasem nimi Kidierva või Kidra; esimesed teated pärinevad 1521.a. 17.saj. lõpul rajati siia mõis, sellest on säilinud põline park, mis on võetud looduskaitse alla. Mõisahooned on hävinud.

- 1835.a. toimus Kiidjärvel üks esimesi taluoste Liivimaal. Haaslava valla talupoeg Madis Laats ostis Kiidjärve mõisast kolm talu - Tikuta, Partsi ja Singa. Asunud elama Tikutale, ostis ta ka vesiveski, mis põles 1910.a., misjärel mõis ehitas 1914.a. Kiidjärvele uue jahuveski.
- Kiidjärve külakool sai alguse tõenäoliselt juba 1765.a. Koorvere külas. 1800. aastal märgitakse kooli asukohana üht vana hoonet Kiidjärve mõisas. 1813.a. valmis Kiidjärve Järvekülas uus koolimaja, mis 1883.a. maha põles. Veel samal aastal ehitati koolihoone uuesti üles ja selles jätkus õppetöö 1970 aastani, mil algkool suleti. Lapsed hakkasid käima 10 km kaugusel asuvas Vastse-Kuuste 8-kl. Koolis.
- Kiidjärve maanteeasustuses paiknevatest hoonetest on vanim Ahja jõe paremal kaldal, Hatiku oja suubumiskoha lähedal asuv Kassi kõrtsihoone, mis seisis seal juba 18.saj. keskel.
- Kiidjärvel on laulja Kalmer Tennosaare sünnikoht. Kalmer Tennosaar (1928 – 2004) sündis 23.nov. 1928.a. Kiidjärvel Kaljumäe talus. Hooned ehitas Kaljumäele tema isa, kes oli Kiidjärve veski mölder. Laulupisiku sai Kalmer kodust, perekonna laulukoorist.
- Aleksander Mältonile (1901- 1974) kuulub suur osa Kiidjärve kultuuriloos aastateil 1963-1971. Tema juhendamisel õppisid kohalikud näitekunsthuvilised ära 8 suurt lavatükki.
- Partsi talus Eevamäe lähedal sündis doktor Gustav Kroll (1886-1968), kes rajas 1945.a. Kiidjärvele jaoskonnahaigla, mis muudeti 1947.a. Kiidjärve tuberkuloosihaglaks. See suleti 1982.a. seoses Põlva Kesksaigla valmimisega.

1.3 Kiidjärve küla elanikkond

Kiidjärve küla elanikud seisuga 28.11.2013:

eelkooliealisi (vanuses 0-6) – 6

kooliealisi (vanuses 7-189 - 14

tööealisi (vanuses 19 – 62) - 106 (sealhulgas 5 Euroopa kodanikku Maarja külas)

pensionäre (vanuses 63 ja vanemad) – 45.

Elanikke kokku 171.

Küla kogukonnas on lisaks Vastse-Kuuste vallas elanike registris olevatele inimestele ka ka maakodude ja kinnistute omanikud, kes elavad mujal.

1.4 Küla looduslike olude kirjeldus

Kiidjärve on looduslikult mitmekesisel maastikul paiknev hajaküla, mis paikneb kahel pool Ahja jõe, mille kallastel vahelduvad kõrged liivakivipaljandid madalate jõeäärsete niitudega. Aastaringelt veerohke Ahja jõgi sobib kanuumatkade korraldamiseks.

Küla sõlmpunktideks ongi Kiidjärve park koos külakeskuse ja kiige-lõkkeplatsiga, samuti Kassiorg, mis oli ajalooliseks küla südameks vesiveski, villaveski, lauatööstuse, tiseritöökoja, kaupluse, sidejaoskonna ja kõrtsiga.

Iseloomulikud ja tuntud hooned on Kiidjärve vesiveski ja endine mõisa kuivati (rahvasuus Kurepesa), mis on ka muinsuskaitsetud objektid. Looduskaitse all on 13. sajandist pärit kääpad. Kiidjärve läheduses paikneb ka Laari männi genofondi reservaat ning küla ümbritsevad ilusad okaspuumetsad.

Kiidjärve küla piiridesse ja lähedusse jäävad mitmed kaitsealad ja looduslikud vaatamisväärsused.

Ahja jõe ürgoru maastikukaitseala paikneb Ahja jõe keskjooksul, Koorvere ja Valgesoo veski vahel. Selle ala pikkuseks on 18 kilomeetrit. Maastikukaitseala (1101 ha) asutati 1957. aastal Ahja jõe keskjooksul asuvate devoni liivakivipaljandite, mitmete koobaste ja jõeoru kaitseks. Taevaskoja piirkonnas saavutab Ahja jõe ürgorg oma suurima sügavuse - 32 meetrit, laius ulatub kuni 200 meetrini. Kaitseala piires on palju erineva kõrgusega paljandeid kuid kõige suurem ja kõrgem (24 m) on Suur Taevaskoda. Liivakivipaljandite vanuseks võib lugeda ligemale 400 miljonit aastat.

Kiidjärve küla territooriumile jääb **looduskaitsealune Kiidjärv** pindalaga 13,8 ha, suurim sügavus 8,5 m. Järves leidub särge, kokre, ahvenat ja mudamaimu. Järve rand on kujunenud populaarseks supluskohaks.

Järve lõunakaldale jääb **looduskaitsealune mõisapark**, mis on rajatud üle 200 aasta tagasi ning ümbritsetud tammedega. Pargi sees domineerivad pärnad. Pargi keskel paikneb unikaalne pärnadering.

Kiidjärvelt umbes 4km loodesse jääb **Akste looduskaitseala** pindalaga on 188 hektarit, kus on tähelepanu alla võetud metsakuklaste elupaigad. Kaitseala asutati 1977. aastal, looduskaitsealaks organiseeriti 2000. aastal. Vabariigi Valitsuse 18.11.2010 määrusega nr 158 "Akste looduskaitseala kaitse-eeskiri" (RT I, 24.11.2010, 15) kehtestati piirangud turistide liikumisele looduskaitsealal ning praegu saab laankuklaste eluga tutvuda Kiidjärve raudteejaama läheduses paikneval õpperajal.

Valgesoo maastikukaitseala kulgeb Kiidjärve-Kärsta teelt kagu ja lõuna suunas mööda Ahja ja Vastse-Kuuste valla piiri. Maastikukaitseala sisu moodustab Valgesoo raba. Kaitseala serval on 24 m kõrgune vaatetorn, mis annab ülevaate maastikust. Rabasse on ehitatud matkarada.

Kiidjärvelt läheb läbi 2013.aasta suvel avatud **RMK Aegviidu – Ähijärve matkatee** (Lisa 2)

Küla lähedusse jäävad mitmed **vääriselupaigad** (Lisa 3) ja **kaitsealuste liikide** (austria roidputk, limatünnik, hink, paksukojaline jõekarp, tähkrapuntsel, palu-karukell, nõmmvareskold, roomav öövilge, hall hundiseenik) **kasvukohad**. (Lisa 4).

allikas:<http://register.keskkonnainfo.ee/envreg/main#HTTTPi2sBObH0KKjZW557JIUwVzWyquJcUE>.

1.5 Küla majanduse hetkeseis

Põllud on kas eraomanduses või renditud POÜ Vastse-Kuustele ja FIE Hainer Kainele. Külaelanikud harivad õueaiamaad on pere tarvis. Tööl käiakse Põlvas, Vastse-Kuustes, Tartus jm.

Kohapeal tegutsevad ettevõtted:

- 2013.aastal renoveeritud RMK Kiidjärve Looduskeskus, 1 töötaja;
- Kiidjärve raamatukogu-seltsimaja koos avaliku internetipunktiga, 1 töötaja.

Turismi-ja puhkemajandusega tegelevad Kassioru puhkemaja, matkaklubi Lõunamatkad.

1.6 Küla taristu kirjeldus

1.6.1 Tehniline taristu

Transport ja teed

Küla läbivad kaks mustkatttega riigi kõrvalmaanteed:

Akste – Häätaru maantee (nr 18128) ja Kiidjärve – Kanariku maantee (nr 18146).

Ülejäänud teed on era- või vallateed. Vallavalitsus sõlmis enamiku maaomanikega 2006.aastal teehoolduslepingu, mõned lepingud jäid ka sõlmimata. Seoses teede registri uuendamisega on vallavalitsusel kavas 2014.aasta jooksul kõik lepingud üle vaadata.

Teede hooldus ja lumelükkamine toimuvad korrapäraselt. Talvel on probleemiks see, et valla teed lükatakse varem lahti ning riigiteed lahti hooldav sahk ajab kinni vallateede teeotsad.

Küla läbivad igapäevaselt bussiliinid Vastse-Kuustesse, Tartusse, Põlvasse ja Ahjale. Kooli sõidavad lapsed liinibussiga, kulud tasub vallavalitsus. Alates 2014.aasta jaanuarist pakub riigile kuuluv AS Eesti Liinirongid Elroni kaubamärgi all reisevõetust raudteel. Nüüd on kaks korda päevas võimalik sõita uute Stadler FLIRT diiselrongidega nii Tartu kui Koidula suunal.

Side, infotehnoloogia

Elektrivarustus on paranenud, mitmes kohas on õhuliinid asendatud kaabliga. Terves külas on võimalik kasutada erinevate pakujate (EMT, Elisa, Tele2, KaNeti) erinevaid interneti kasutamise võimalusi, mis võimaldavad internetiühendust saada nii laua-, süle- kui ka tahvelarvutitega, samuti nutitelefonidega. Avalikud internetipunktid on Kiidjärve raamatukogus ja Maarja külas. Igakuiselt välja antav vallaleht Meie Vald jõuab igasse Eesti Postis registreeritud postkasti tasuta.

Veevarustus ja kanalisatsioon

Tsentraliseeritud veevarustus ja kanalisatsioon on välja ehitatud mõisa piirkonnas ning seda kasutab raamatukogu-seltsimaja. Puurkaevu hooldab Vastse-Kuuste vallavalitsus. Eramajapidamistes on kasutuses nii šaht- kui ka puurkaevud. Reovee ärajuhtimiseks on eramajapidamistes kasutuses septikud ja imbväljakud.

Jäätmemajandus

2012.aastal valmis Kanepi, Kõlleste, Laheda, Valgjärve ja Vastse-Kuuste valla ühine jäätmekava aastateks 2012 – 2016. Jäätmekava koostamise eesmärk on jäätmehoolduse ühine arendamine viies omavalitsuses, järgides keskkonnasäästlikku jäätmekäitlust, tarbimise vähendamist, optimaalset sorteerimist, jäätmete taaskasutust ning keskkonna-teadlikkust.

Vastse-Kuuste alevikus on Vastse-Kuuste Soojus OÜ-le kuuluva katlamaja tagusel territooriumil avatud jäätmejaam. Vallakodanikud (ainult Vastse-Kuuste valla elanike registrisse kantud füüsilised isikud, kes on liitunud korraldatud olmejäätmeveoga) saavad jäätmejaamas tasuta üle anda järgnevalt nimetatud jäätmeliike: klaastaara, puhtad pakendid, papp, paber, rehvid, eterniit, mööbel, ehitusjäätmed, kile, lehtklaas, elektri- ja elektroonikaseadmed, telerid, külmikud ja ohtlikud jäätmed.

Üleantavate jäätmete hulgas ei tohi olla olmejäätmeid, nende jaoks peab kõigil olema kodus (suvilas) nõuetele vastav konteiner ja sõlmitud jäätmeveo leping alates 01.01.2012 jäätmeveo konkursi võitnud vedajaga AS Veolia Keskkonnateenused.

Juriidilistelt isikutelt ja teiste omavalitsuste elanikelt jäätmeid vastu ei võeta.

1.6.2 Sotsiaalne taristu

Kaubandus ja teenindus

Kohapeal puudub jaekaubandus. Lähimad toidukaupade kauplused asuvad Ahjal (11 km),

Vastse-Kuustes (8 km) ja Põlvas (15 km). Kaks korda nädalas käib Kiidjärvel FIE Tõnu Tageli kauplus-buss.

Lähim Eesti Posti postipunkt asub Vastse-Kuustes (8 km), kirjakast paikneb Kassiorus asuval teadetahvil. Postivedu korraldab Eesti Posti Põlva kandekeskus. Valla keskasulas Vastse-Kuustes asuvad vallavalitsus, kasutatud riiete pood, perearstipunkt,

hambaravikabinet. Üks kord kuus peatub kaupluse A ja O juures Swedbanki pangabuss. Keskasulas saab kasutada juuksuri (FIE Hiie Asur), õmbleja (FIE Rita Sasi), autode elektriseadmete remondi (FIE Lembit Sasi), autode hoolduse, remondi ja rehvitööde (Alasi Auto) ning sõidukite kere- ja keevitustööde ja veermiku remondi (OÜ Kuulo Töökoda) teenuseid.

Haridus

Vastse-Kuuste valla haridusasutused Vastse-Kuuste Kool (põhikool) ja lasteaed Kaari asuvad keskasulas. 2011.aasta lõpus sai valmis uus lasteaiahoone. Praegu töötab lasteaed kahes hoones. Vanas majas Päikeselaste rühm (5-7aastased lapsed) ja uues majas Päikespõnnide rühm (3-5 aastased lapsed) ning Päikesejänkude rühm (1,5-3 aastased lapsed). Vastse-Kuuste Koolis õppis 2013./2014.õppeaastal 83 õpilast, neist 7 on Kiidjärve lapsed.

Koolis tegutsevad huviringid (mudilaskoor, lastekoor, poistekoor, algklasside rahvatantsurühm, kodutütred ja noorkotkad, korvpall ja pallimängud, algklasside puutööring, viburing, tasuline peotantsuring), õpilased osalevad rahvusvahelises koolide koostööprojektis Comenius, koostöös Vastse-Kuuste ja Kiidjärve raamatukogudega toimub palju huvitavaid kohtumisi kirjanikega ning muid üritusi. Enamik ringe toimuvad koolipäeva jooksul ning lapsed saavad koolibussiga koju. Mujal huvikoolides ja –ringides käimine eeldab, et peres on auto.

2. Muu üldine teave piirkonna kohta

Alates 2001.aastast on Kiidjärve küla Haavassaare tallu rajatud elamis- ja arenemisvõimalusi pakkuvat kodu intellektipuudega noortele nimetusega SA Maarja Küla. Maarja Külas elab praegu 38 püsielanikku. Töötajate hulgas on 5 vabatahtlikku Euroopa Liidu maadest, 3 Vastse-Kuuste elanikku ja 2 Kiidjärve elanikku. Enamik Maarja küla töötajatest töötab osalise tööajaga (1-2-3 päeva nädalas või tudengid, kes käivad puhkepäevi andmas). Juhendajate kõrval õppimine ja töötamine annab intellektipuudega inimestele võimaluse koolis omandatud teadmisi, oskusi ja kogemusi eluks jätkuvalt edasi arendada. Praeguseks on valminud viis elumaja (Rootsi, Põhjala, Saksa, Sõbra ja Eesti maja), õppetöökoad, paadisild ja külakeskus.

•Kiidjärve küla SWOT analüüs

Tugevad küljed

- Looduslikult atraktiivne paik: park, järv, lähedalasuvad looduskaunid kohad
- Traditsioonid, kooskäimiste ja ürituste järjepidevus
- Hea maanteedevõrk ja transpordiühendus linnade ja tõmbekeskustega
- Aktiivselt tegutsev külakeskus – raamatukogu
- Stabiilne rahvaarv

Nõrgad küljed

- Ettevõtlusjulguse puudumine
- Ühistegevuse ja omavahelise koostöö vähenemine
- Vähe noori, kes külaelu arendamisse panustaksid
- Puuduvad majutus-, ja toitlustamisvõimalused turistidele, külapood
- Küla kunagiste vaatamisväärsuste (vesiveski, Kassiorg, matkarajad) vähene eksponeerimine

Ohud

- Piirkonna ääremaastumine valdade võimalikul ühinemisel
- Küla vananemine, noorte lahkumine, uute tulijate vähesus
- Turistide hulga vähenemine, kuna ümbruskonna kogukondade suurem aktiivsus tõmbab külatajaid mujale

Võimalused

- Looduslikult kaunis ja kultuuriliselt rikas koht
- Kaitsealad, marja- ja seenerikkad metsad, puhta ja sooja veega järv
- Ahja jõgi, mis on ahvatlev kalastajatele ja veeturistidele, matkajatele
- Vee-, ratta- jalgsi ja muude matkade võimalused
- Valla toetus
- Mittetulundusliku tegevuse tähtsustamine ja toetamine
- Turistide teenindamisega seotud ettevõtluse olemasolu
- Projektide rahastamise võimalused
- Hea teedevõrk ja transpordiühendus linnade ja tõmbekeskustega

5. Küla arengu visioon ja tegevused selle saavutamiseks

Kiidjärve küla visioon 2019. aastaks.

Kiidjärve on aastal 2019 kauni looduse ja aktiivse elanikkonnaga miljööväertuslik elukeskkond, kus järgitakse keskkonnasõbralikke lahendusi. Külas on ühtne kogukond hästi toimiva külakeskuse ja vaba aja veetmise võimalustega. Külas on välja kujunenud oma traditsioonid, mida jätkatakse ja arendatakse. Toimib tihed koostöö valla allasutuste ja seltside ning Maarja külaga.

Küla püsijäämiseks ja sihikindla arendamise tagamiseks tuleb silmas pidada järgmisi valdkondi:

4.1 Elukeskkond ja taristu.

Visioon 2019.a.

Kiidjärve küla on kaasaegne, turvaline ja rahulik keskkond, kus väärtustatakse loodust ning pärandkultuuri. Majapidamiste ümbrus, matka- ja turismirajad on heakorrastatud, muinsuskaitsete ja muude vaatamisväärsuste juurde viivad teed on viidastatud ning juurdepääsetavad. Heakorrastatud maastik tõstab kohalike elanike enesekindlust ning suurendab paikkonna atraktiivsust külaliste silmis, mis on eelduseks ettevõtluse arenemisele.

Kiidjärve on arenenud taristuga küla, kus teed on hooldatud, on olemas sobiliku korraldusega transpordiühendus ning internetiühendus. Park ja järverand pakuvad puhkamisvõimalusi nii oma valla rahvale kui ka külalistele.

Tegevused:

- viitade paigaldamine, ajaloo- ja kultuurimälestiste ümbruse heakorrastamine
- maaomanike motiveerimine ja tunnustamine maavalduste heakorrastamiseks,
- pargi ja järveranna hooldamine.
- pargiprojekti elluviimine.

4.2 Külakogukonna toimimine

Visioon 2019.a.

Kiidjärvel on välja kujunenud ühtne ja tugev külakogukond. Läbi ühistegevuste (korrastustööd, talgud, kultuuriüritused, küalpäevad, koduloo-uuringud jm) on tugevnenud külarahva ühtekuuluvustunne ja eneseteadvus.

Tegevused:

- ühisürituste strateegia väljatöötamine ja nende ettevalmistamine ning läbiviimine,
- koostöö parandamine kogukonna erinevate huvigruppide ja valla teiste seltside vahel,
- küla infopanga koostamine (külaelanikele vajalike teenuste ja nende pakkujate kaardistamine jms,
- kodukoha kultuuripärandi uurimise jätkamine, selle teadvustamine kogukonnale,
- koostöö jätkamine Maarja külaga

4.3 Küla ettevõtlus

Visioon 2019.a.

Kiidjärve on jätkuvalt tunnustatud turismipiirkond Eestis. Toetatakse ka turismiväliste ettevõtete loomist (kaugtöö, käsitöö, nišitoodete arendus ja müük, mahepõllundus, alternatiivenergia võimaluste kasutamine jms).

Tegevused:

- paikkonna reklaamimine koos turismiettevõtjatega,
- küla tutvustavate materjalide paigutamine valla uuele kodulehele,
- kohaliku väikeettevõtluse toetamine (võimalus ennast tutvustada ja oma tooteid müüa küla ja valla erinevatel üritustel).

5. Tegevuskava ja eelarve

Aasta				Vastavate tegevuste või kavandatavate investeringuobjektide aastate lõikes	Summa Rahaline/ mitterahaline	Kavandatav rahastamisallikas või rahastamisallikate loetelu aastate lõikes
2	0	1	5			
2	0	1	6	Kiidjärve pargiprojekti III etapp (ehitus)		Euroopa Liidu fondid
2	0	1	7	Kiidjärve pargiprojekti III etapp (ehitus)		Euroopa Liidu fondid

Arengukava jälgimine ja hindamine

Arengukava jälgib ja hindab Kiidjärve Küla Seltsi juhatus. Arengukava täitmise ja tegevuste tulemuste põhjal koostatakse külaseltsi aastaaruanne, millele külaseltsi üldkoosolek annab oma hinnangu.

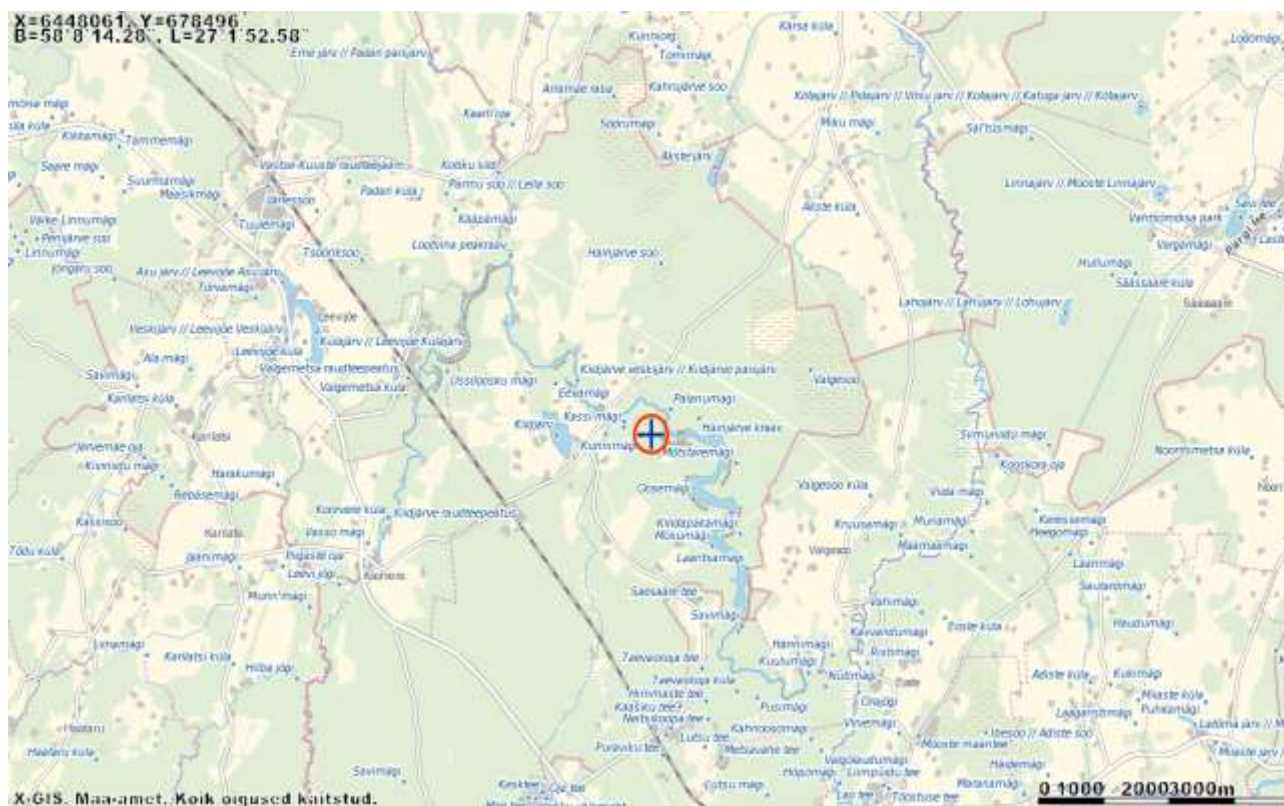
Arengukava muutmise ja uuendamine

Iga aasta esimesel üldkoosolekul tehakse kokkuvõtte eelmise aasta tegemistest ja antakse hinnang arengukava raames tehtud töödele, arengukava vaadatakse läbi ja vajadusel viiakse sisse muudatused.

Lisa 1 Arengukava 2006-2011 täitmisest

Arengukava 2006-2011 konkreetsed eesmärgid	Täitmine
Väljakujunenud külatraditsioonid on elus hoitud	Tehtud
Kiidjärve pargiäärne kallas on korrastatud, ujumiskoht on laiendatud, istekohad paigaldatud, laste mänguväljak ja palliplatsid on rajatud.	Tehtud, 2013.aasta sügisel valmisid kaks uut pontoonidel ujumissilda
Kiidjärve park on korrastatud (istepingid ja linnupuurid paigaldatud, kuulsate inimeste mälestus on jäädvustatud ja luigesöötiskoht taastatud).	Pargiprojekt ja pargi elektriprojekt on valmis, tööd jätkuvad 2015.aastal, kui Euroopa liidu uued fondid avanevad
Kiidjärvega seotud kuulsate inimeste mälestus on jäädvustatud	Toimunud on 4 mälestuspäeva : Kalmer Tennosaar (2008, 2013), Ants Piip (2009), Aleksander Mälton (2011).
Kiigeväljak ja lõkkeplats on hooldatud	Korras
Välja on antud Kiidjärve ajalugu käsitlev kogumik	Ilmunud 3 kodulookogumikku: „kiidjärve mõis ja vanad talukohad“ (2006), „Kiidjärve tööstus“ (2008), „Kiidjärve kultuurielu“ (2010).
Küla õpib_ külaelanike täiend- ja ümberõppevõimalused on laienenud	Korradlatud on vajadusest lähtuvaid koolitusi ja õppereise
Küla spordib	Tegutses võimlemisrühm, korraldatud on tervispäevi, tuleb jätkata tegevust
Külal on oma interneti kodulehekülg	Lehekülg avaneb Kiidjärve raamatukogu kodulehelt, vajab paremat haldamist
On olemas Kiidjärvet tutvustavad infovoldikud ja postkaardid, need on kättesaadavad	Infovoldikud on ilmunud külapäevadeks ja mäletuspäevadeks, postkaardikomplekt ilmus 2012. Voldikuid jagati päevade külastaajatele, postkaardikomplekt on saadaval raamatukogus.
Valmistatakse ja müüakse Kiidjärve suveniire	Suveniiride müük on toimunud külapäevade ajal, muul ajal selts suveniiride valmistamist korraldanud pole
Turismiobjektid on heakorrastatud	See kuulub RMK ja maaomanike kompetentsi, selts sellega tegelenud ei ole
Turistidele pakutakse kodumajutust	Olemas mõned najutust pakkuvad eraettevõtted ja FIEd. Selts sellega tegelenud ei ole.
Osutatakse abi uutele ja olemasolevatele ettevõtjatele	Abi janõu saamine on võimalik Põlva Arenduskeskuse kaudu.
Kaasatakse uued elanikud kogukonda	Huvilised on kaasatud
Külakeskusel on olemas tänapäevane tehnika ürituste korraldamiseks	Olemas on sülearvuti, projektor, printer-skanner.

Lisa 2 Kiidjärve küla asukoha kaart

Lisa 3 RMK Aegviidu – Ähijärve matkaraja kirjeldus

Matkatee: Aegviidu-Ähijärve 627 km

2013. aastal lisandus olemasolevale Oandu-Ikla rajale uus haru, mis kulgeb Aegviidult Ähijärvele. Uus haru on loodud samal põhimõttel nagu esimenegi, sidudes olemasolevad rajad ja peatuskohad ühtseks teeks.

Aegviidu-Ähijärve matkatee läbib kaheksat maakonda, terve rea kaitstavaid alasid ja eksponeerib oma 627 kilomeetril rohkesti Eestimaa imelisi maastikke – kauneid viljavälju Eestimaa viljaaidas Järvemaal, muljetavaldavaid märgalasid Endlas ja Emajõe Suursoos, kõrgeid heledaid männikuid Põlvemaal.

Rada on tähistatud valge-rohilise-valge värvimärgistusega ning suunavate viitadega.

II lõik Elistvere – Kiidjärve (118 km)

Elistverest saab kõvakattega teed mööda Maarja asulani, edasi liigutakse mööda kruusateed Saare järve ääres kaunis männimetsas asuva Papi lõkkekohani. Sealt edasi Kaiu järvedeni saab liikuda lausa mööda kõvakattega teed, kus jääb matkatele viis telkimisega lõkkekohta. Edasi jätkub matkatee valdavalt mööda metsateid ja -sihte Kaiu mõhnastiku ja Selgise mägede vahelduval maastikul kuni Kukemetsa metsaonnini. Edasi liigutakse mööda külavaheteid Tähemaa lõkkekohta, edasi Emajõe ääres asuvasse Kantsi lõkkekohta. Üle Emajõe saab Kavastus parvega, jalgsi matkajaid viiakse üle ka paadiga. Teispool Emajõe kulgeb rada mööda metsasihte ja -teid, hiljem põldude vahel Võnnu asulani, peatuskohtadeks Ahja ja Valgesoo lõkkekohad.

IV lõik Kiidjärve - Pähni (224 km)

Kiidjärvelt liigub rada Ahja jõe kallast mööda Taevaskojani ja sealt edasi Otteni metsamajja. Matkarada liigub mööda ühe populaarsema Eesti filmi „Viimse reliikvia“ võttepaikadest. Edasi kulgeb rada läbi Põlva linna, Peri, Leevi ja Paidra külade Meenikunno maastikukaitsealale. Maastikukaitsealal asuvad lähestikku Eesti üks läbipaistvama veega Valgejärv ja Euroopa üks pruuniveelisemaid järvi – Mustjärv. Jõudes Värskasse, jätkatakse teekonda kunagise Värskala Lõunalaagri kaudu Piusa koobaste juurde. Tee on võtnud suuna Võrumaa poole. Seda lõiku saaks iseloomustada sõnadega „Eestimaa kõige, kõige...“. Rada kulgeb mööda kõige suurema langusega Piusa jõe kallast, möödub Eestimaa kõige kõrgemast liivakivipaljandist Härma müürist, kõrgemaist tipust Suur Munamäest ja kõige sügavamast järvest Rõuge Suurjärvest. Kui läbitud ka Luhasoo maastikukaitseala jõutakse Pähni külla, kus asub samanimeline RMK looduskeskus. Siit võib ka matka alustada ja lõpetada. Looduskeskuse lahtiolekuaegadel on võimalik täiendada joogiveevarusid ja küsida vajadusel teavet.

<http://loodusegakoos.ee/matkatee/aegviidu-ahijarve-627-km>

Lisa 3 Vääriselupaigad

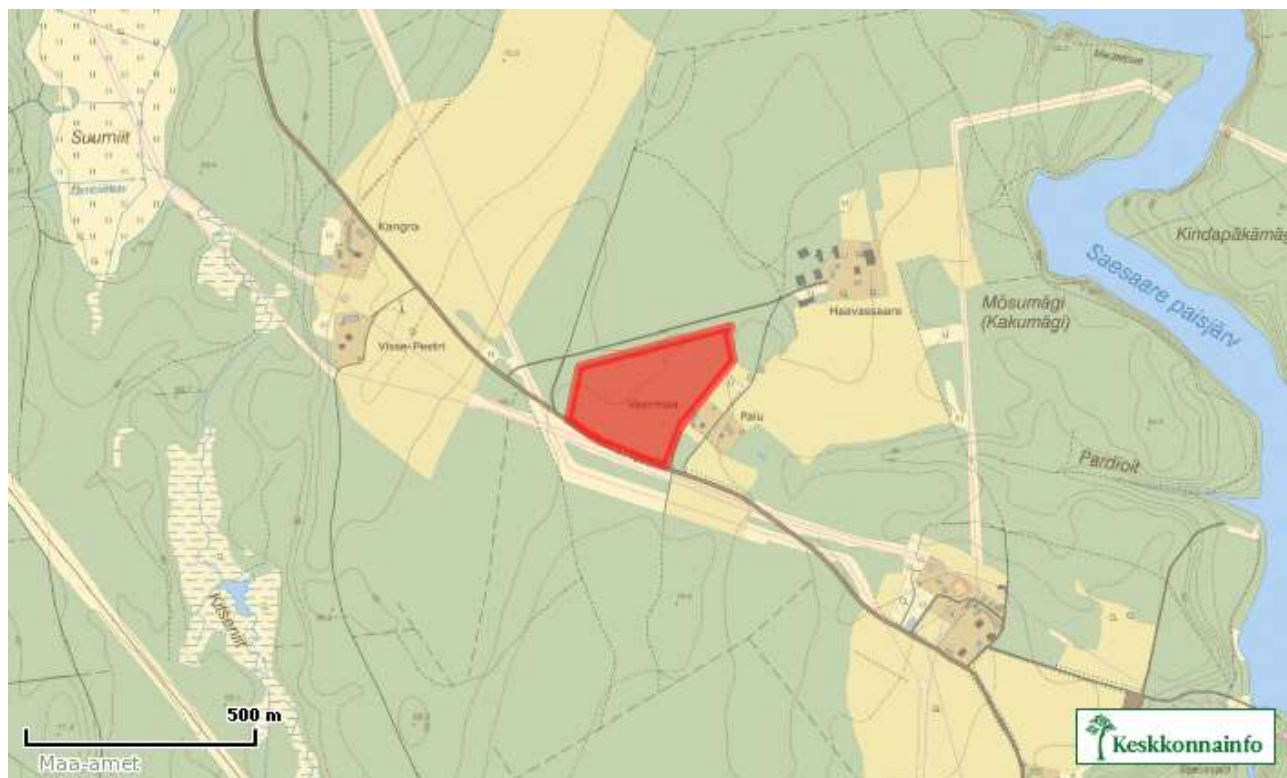
Joonis 1. Siirdesoomännik raudtee ääres.

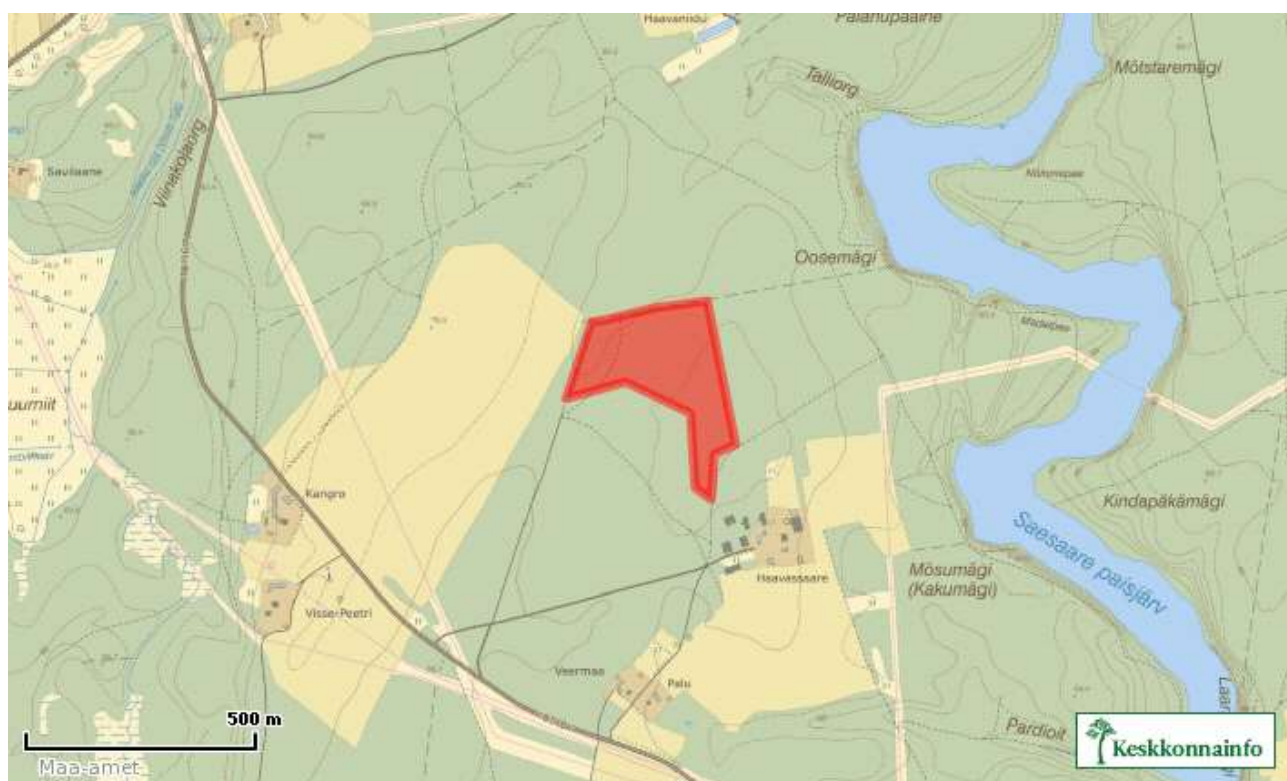
Joonis 2. Üksikud suured puud

Joonis 3. Tikuta - Hainjärve

Joonis 4. 150-aastane männik.

Joonis 5. 160-aastane männik.